

Előfizetési ár:
 Egész évre ... 10 kor.
 Fél évre ... 5 kor.
 Negyed évre ... 2.50 kor.
 Havonként ... 90 fill.
 Egyes szám ára 20 fill.

ASZÓDI HIRLAP

Hirdetéseket
 mérsékelt áron felvesz
 a kiadóhivatal.
 Nyilttér: minden sor
 50 fillér.

A galgavölgyi községek közgazdasági, társadalmi és közművelődési hetilapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal a Petőfi-nyomdában,
 Aszód, Főút 482. szám.

Felelős szerkesztő: **DR. GLÜCK ADOLF.**

Előfizetési, nyilttéri és hirdetési díjak előre
 fizetendők.

Az iparosokról.

Az ipartestületnek vasárnap tartott közgyűlése, valamint a néhány hét előtt ezen a helyen megjelent, az iparosokról szóló közérdekű cikk időszertűvé teszik, hogy mint érdekelt fél iparosember is elmondja véleményét ez ügyben.

Teszem ezt egyrészt azért, mert a multkor megjelent cikk pusztában elhangzott szóként eddig semminemű visszhangot nem keltett az iparosok körében, ami természetesen a cikkben foglaltakat nagyrészt igazolja.

De foglalkozni kívánok főképpen az iparosok ügyeivel a közönséggel való viszonylatban, tudniillik abból a szempontból, hogy nagyközönségünk mennyire támogatja a magyar — illetve helyi iparosembert nehéz helyzetében.

Az állam a maga hatáskörében a néhány év előtt kiadott közszállítási szabályrendelettel úgy ahogyan megvédi a magyar ipart a közszállításonál, habár annak a rendeletnek is vannak hibái, melyek inkább rontják, semmint javítják a helyzetet. Így például annyira elősegíti a szabályrendelet a versenyt, hogy az árak alacsonyágát csak a szállított áru silány minőségével tudja az illető szállító ellensúlyozni, ha csak nem akar a szállításra reáfizetni.

Társadalmi uton is hivatva volnának a magyar iparnak piacot teremteni és védelmet nyújtani a magyar ipart védő egyesületek, azonban ezeknek a működése is inkább ideális, mint gyakorlati és sajnos az eredmény is nagyon csekély.

Hátra van még a nagyközönség, amely legnagyobb fogyasztója, munkaadója az iparosnak. Nagyközönségünk vajjon megteszi-e kötelességét a magyar — a helyi iparral szemben? Erről akarok szólni.

Nagyközönségünk a helybeli iparosnal szemben nagyrészt bizalmatlan, nem akarom mondani, hogy túlkövetelő, de nagyon szigorú. Feltételeit a megrendelésnél többnyire úgy kívánja megszabni, hogy azoknak betartása már eleve ki van zárva. Ha valami nagyobb munkáról van szó, akkor mindjárt vagy a fővárosból, vagy máshonnet hoztatja azt meg, ennek hibáit alig veszi észre, sőt szinte büszke arra, hogy azt a fővárosból kapja, ha még oly rossz is az, s így még ritkábbá teszi a munkaalkalmat a helybeli iparosoknak.

Másik hibája közönségünknek, hogy rendeléseit soha idejében meg nem teszi, hanem mindent a legutolsó pillanatban, amikor a dolog már úgy a körmére égett, hogy a munkát sürgősségénél fogva sem lehet szakszerűen elvégezni.

No meg aztán természetes, hogy közönségünk mindent a régi árban „olcsón” szeretne, amikor az anyag, a hozzávaló majdnem duplájába van az iparosnak, mint néhány év előtt volt.

De az még hagyján, hogy ha a rendelő alkuszik és minél olcsóbban akarja beszerezni a szükségletét. Ehhez joga van és helyesen cselekszik.

De más az aztán, amikor a kialakított árból még levonásokat is eszközöl a rendelő és a kialakított munkához még egy csomó mellék munkát ingyen követel. A megrendelésnél gavallérosan odavágják az iparosnak, hogy „nem kérdeztem az árát”, fizetésnél azonban erről meg szoktak felejtkezni; ha aztán az iparos a mellék munka árát kéri, egyszerűen a bírósághoz küld k.

Már pedig a többnyire szegény iparos mindent inkább tesz, sem mint pereltet; hiszen a pereskedéssel időt mulaszt, stb.

A „legszebb” vonása azonban nagyközönségünknek, hogy nem szeret mindjárt fizetni, ha már egyáltalán fizet. Nagy uradalmak, földbirtokosok, nagykereskedők, magánzók, akik pénzük kamataiból élnek, nem szólva a szerényebb sorsu értelmi osztály és a tisztviselőkről, hónapokig, sokszor évekig maradnak adósak a rendelt

Sulammith.

Irta: **Csegey Gusztáv.**

(Folytatás.)

6.

— Okos leány vagy. De hogy tudjam én azt, hogy melyik lesz hű hozzád, mikor azt sem tudom, melyik hű hozzám?

— Majd én kiválasztom.

— És te tudnád azt? Meglássuk.

Maga elé parancsoltatta valamennyi rabnőjét.

— Nos válassz! — mondá Sulammithnak.

Sulammith eléjük állt s szeliden nézett végig rajtuk.

— Királyom anyja, a hatalom forrása megengedte nekem, hogy közületek egyet kiválasszak rabnőmül. Mondja el hát mindegyitek külön-külön, hogy elé tudna engem szolgálni s első jutalmul mit kíván magának? Ebből megtudom, ki a legméltóbb arra, hogy magamhoz válasszam.

A rabnők iparkodtak megtetszeni a leendő királynénak. Ékes beszédű és buzgó volt mindegyik szolgálata fölajánlásában és amit első ajándéku kívántak, az a női hiuság vágya volt; ékszer, ruhát, csecsebecsüket kívántak mind; az volt még a legszerényebb közöttük, aki valami ritka virágot kívánt.

Csak még egy tizennégy-tizenöt éves bánatos arcu lányka volt hátra.

— Hát te hogyan szolgálnál engem és mit kívánnál tőlem? — kérdé tőle Sulammith.

A leányka összeresztett és könnyű szökött szemébe. Hevesen veté magát Sulammith lábaihoz és fölkiáltott:

— Óh szép királyné! én nem tudom, hogyan tudnád meg szolgálni, de add vissza anyámat, akitől elraboltak és én híved leszek a síríg!

Sulammith összerázkódott, majd nyájasan emelte föl a leányt.

— Te vagy az egyetlen ártatlan sziv ezek közt — szólt hozzá melegen — te légy rabnőm!

Az anyakirályné helyeslőleg hajtogatta fejét.

— Jól választottál, leányom! te nem csak szép, hanem okos is vagy. A rabnő a tied. Neve Szimcháh.*

Sulammith magával vitte Szimchát.

Mikor megérkezett Bal-Hamouba, bevezette lakóosztályába rabnőjét, ott magához vonta szeliden s fülébe sugta.

— Szimcháh! visszaadlak anyádnak, ha engem el nem árulsz és hű leszel hozzám.

A leány föliskoltott örömben, aztán karját keresztbe fonva mellén, szólt:

* Öröm.

— Parancsolj, mindent megteszek!

— Látod — kezdé Sulammith — nekem egy hibám van, szépségemnek egy nagy hiánya, amit a király nem tud. Az anyakirálynétől megtudtam, hogy holnap lesz menyegzőm éjjele; rettegek, hogy a király fölfedezi hibámat és elűz magától. Vállamon egy anyafolt van, ettől akarok még ma megszabadulni. Csak egyetlen balsam van a világon, ami ezt a foltot elmulasztaná és ennek titkos szerét csak egy énekemester bírja, kinek apja varázsló volt. Mig szegény voltam, nem vehettem meg tőle, mert csak urnőknek adja el drága pénzen. Most már megvehetem. De ezt nem szabad megtudni senkinek. Paloták ablakai alatt szokott énekelni, úgy kínálja szépítő szerét titkosan, hogy a férfiak meg ne tudják. Ma éjjel meg fog jelenni, mert tegnap este dallal jelt adtam neki ablakomból. Te szabadon járhatasz, végy estig erősen font zsinórt, hozd be hozzám. Éjjel ha megjelen az énekes, leereszkedem hozzá.

— És engem itt hagysz? — suttogott reszketve a rabnő — óh Sulammith, tudom már, hogy te is boldogtalan vagy! . . . Miért akarsz te engem elámitani? Hisz zsinóron mind a ketten megmenekülhetünk!

Sulammith szívére szoritá a leányt és már most elmondott neki mindent, elmondta, hogy

és idejében elvégzett munka ellenértékével, pedig az iparos szegény ember, máról-holnapra szerzett keresményéből él és még a segédjét is hetenként kell, hogy fizesse.

Nem kell tehát csodálni, hogy az iparosok sem előrehaladni, sem vagyoniilag gyarapodni nem képesek.

Egyrészt a közönség nem támogatja őket eléggé előre való törekvésükben, másrészt a gyáripar versenye is bénítja minden mozdulatukat.

Szerény cikkeskémet azért bocsátom közre, hogy közönségünknek azt a részét, amely velünk iparosokkal érez, felvilágosítsam, hátha tudok véle egy kis helyes belátást, az iparosok jobb megbecsülését elérni.

Egy iparos.

Az aszódi ipartestület közgyűlése.

Az aszódi általános ipartestület folyó hó 17-én tartotta évi rendes közgyűlését Micsinay Ernő iparhatósági biztos jelenlétében az aszódi polgári kör helyiségeiben.

A közgyűlésen a tagoknak mintegy harmadrésze jelent csak meg, amiből láthatjuk, hogy mily keveset törődnek iparosaink saját érdekeikkel.

Évente egyszer van alkalmuk ügyeik komoly tárgyalásába befolyjni, de még ezt az egy alkalmat is elmulasztják; nem csodálatos tehát, ha a hatóságok sem igen törődnek bajaikkal.

Délután 4 órakor Bursits Lajos elnök megnyitotta a közgyűlést. Straub Vilmos ipartestületi jegyző erre felolvasta az iparosság általános helyzetéről szóló, alaposan kidolgozott szép értekezését. Ebben ismerteti a magyar kisiparosság lassu előhaladását; összehasonlítja azt a nyugati álla-

mok iparosainak hatalmas előrehaladásával. Foglalkozott még az ipartörvény és a betegsegélyző törvény kívánatos módosításairól; buzdítja a kisiparosokat szakmájuk fejlesztésére, a kisipar versenyképessé tételére és lelkesíti őket a magyar iparosmunka becsületére.

A köztetszést aratott felolvasás után következtek a jelentések az ipartestületnek tavalyi működéséről. A jelentéseket a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette.

Ez után következett az ipartestület előljáróinak választása.

Megválasztottak: Bursits Lajos elnöknek, Straub Vilmos jegyzőnek és Walla Ákos pénztárosnak egyhangulag. Továbbá Kalmár Lajos alelnökül. Előljáróknak: Bentsok Béla, Békei Lipót, Grün Mór, Buzás József, Hozlinger Gyula, Rausz István, Haulits Elemér, Herczeg István, Vas Sándor, Klein Lipót, Pászthy Márton és Szlaba Miklós. Számvevőkül: Bentsok János, Vas József és Szlanka János.

Hirek.

— **Olvasóinkhoz!** Lapunk jelen száma a nyomdász-kiadótulajdonos családjában bekövetkezett gyász miatt nem jelenhetett meg a rendes időben, amiért is olvasóink szíves elnézését kérjük.

A szerkesztőség.

— **Huszárok Aszódon.** A cs. és kir. 13-ik jász-kun huszárezred 3 osztálya vonult keresztül Aszódon, e héten. Az ezred Galicziából, a hol 8 esztendeig volt helyőrségen, Székesfehérvárra, új állomáshelyére lőháton tette meg az utat. A délceg magyar fiukon és a kitünő lovakon a fáradtság legkisebb jele sem látszott, amikor községünkbe értek. Egy itt eltöltött pihenő után Budapesten keresztül vonultak céljuk felé.

— **Csongor Gergely dr.** a váci kerületi munkásbiztosító pénztárnak igazgatója lemondott állásáról, melyre egy évvel ezelőtt választották

meg. A lemondás okai a pénztár kedvezőtlen viszonyaiban keresendők. A váci munkásbiztosító pénztár kötelekébe tartoznak az aszódi és vidéki ipari alkalmazottak is.

— **Vármegyénk az alkotmányvédelemben.** A kormányválságban egymás után emelik fel szavukat az ország törvényhatóságai. Szombatra, e hó 23-ikára Pestvármegye törvényhatóságát rendkívüli közgyűlésre hívta egybe gróf Ráday Gedeon főispán, hogy állást foglaljon az alkotmány mellett. A megyebizottsági tagok több értekezletet tartottak, hogy egyhangú határozatot hozzon az ország első vármegyéje. Ráday Gedeon gróf főispán megnyitó beszédében kifejezte azt a reményét, hogy a megye olyan határozatot hoz, amely méltó lesz a vezérvármegye multjához. A zsfoglalásig megtelt közgyűlési teremben összegyűlt törvényhatósági bizottság egyhangulag és lelkesedéssel elfogadta az állandó választmány határozatát.

— **A m. kir. állami magvizsgáló** állomás hivatalnokai, kik jelenleg szemlét tartanak a vidéken, hogy megtudják, kik árusítanak arankás heremagvakat, tegnap sürgős utasítást kaptak, hogy a legszigorubbán ügyeljenek, miszerint az országba került silány, kevert csiraképtelen répamagot ne hozzanak a kereskedők esetleg forgalomba. A mi kereskedőink is saját és a köz érdekében cselekednének, ha csak is legelsőrangú cégnél szerzik be a répamagvakat, amennyiben nem az olcsó ár nyújt biztosítékot a mag megbízhatóságára nézve, hanem annak fajazonossága és jó csiraképesége adja meg az igazi értékét. Ezért a gazdaközönséget is figyelmeztetjük, hogy csakis ott fedezze répamag szükségletét, ahol teljesen megbízható magvakat árusítanak.

— **Az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének** az 1913. évre leendő kiigazítását Aszódon a községhezán f. hó 25-én ejtette meg a vármegyei központi választmány által kiküldött bizottság megejteni. A bizottság elnöke dr. Gaal Elek, Gödöllő, tagjai Székely Miklós, Iklad és Bugár János Galgamácsa, pótag Trupp Antal Püspökhatvan, voltak.

— **Napfogyatkozás és holdfogyatkozás lesz.** Április elsején részleges holdfogyatkozás lesz, amelyet április 17-én napfogyatkozás követ. A csillagászok feszült várakozással néznek ez elé a napfogyatkozás elé, amelynek az lesz a főerdeksége, hogy gyűrűs lesz. Európában a meg-

került ide, bevallotta szerelmét s azt is, hogy kedvese utána jött s mint utcai énekes szerepel. Dalban tudatják egymással érzelmeiket, gondolataikat. Ma éjjelre is ide rendelte, hogy tervét tudassa vele.

— Most tudsz mindent. Szókjünk hát együtt.

— De hát a bátya . . . az örök?

— A hogy a háztetőről lejutunk, úgy lejutunk a bátyafalon is. Az örök holnap leisszák magukat a menyegzői ünnepen, s ha talán valamelyik ébren marad, gondoskodni fogsz borról, hogy annak is kijusson annyi, amennyi éppen elég lesz neki. Különben a szerencsében is kell biznunk, ami Jahvétől jön.

— Jól van urnóm! — Sokat gondolkoztam már én erről, mert magam is menekülni óhajtottam, de eddig nem volt társam, akiben bizhattam volna. Ketten legyőzzük az akadályokat. Tehát holnap éjjel. Az énekest már most én fogom értesíteni a tervről. Ma meglesem, mikor megjelen s megbeszéllem vele, holnap éjjel aztán készen várhat bennünket.

Sulammith hálásan csókolta meg szövetségesét, ki aztán elsielt, hogy hozzá lásson a terv kiviteléhez.

Alig hogy Szimcháh távozott, trombita harsogás jelezte a király megérkezését, ki kevéssel

azután, hogy Sulammithot vissza vitték a balhamoni hárembe, indult utána libánoni nyári palotájából Har-Hammórból.*

A kerti sátorba vonulva, hívatta a háremörök felügyelőjét, az udvarnagyot, aki csakhamar előtte állott.

— Nincs jelenteni valód? — kérde az udvarnagytól.

— Van, uram királyom! — Az az ifju, ki a sólami uton kardot rántott ellenünk, itt van a városban s tegnap este itt dalolt udvarod közelében.

— Az ablakokból nem hangzott vissza rá valami dal?

— De igen, Sulammith ablakából.

— A szavakat nem jegyezték föl?

— Amennyire embereim az északi kiejtést megértik, közölték velem. Ismert népdalok töredékei azok.

— Össze kellett volna állítani az ifju dalát a hárem ablakból kihangzó dal szavaival. De jól van, így is eleget tudok. Az ifjut szemmel tartásotok, de bántani ne merje senki. Mehetsz!

A király jól ismerte az emberi szívet, számított rá, hogy az a merész ifju utána megy elrabolt kedvesének; de bizott magában, mint a

*Myrrha-hegy.

hatalom ura, mint birodalmának legszebb férfija és mint az éneklés, a költészet szivhódító mestere.

Amint hatalmával királynévá tehetette azt a leányt, ki megtetszett neki, úgy tönkre tehetette vetélytársát is. De ezt az utóbbit csak a végső esetre tartotta fenn.

Mint a hatalom ura tehát előbb a nő emelte föl, a férfit még nem sújtotta le. Meg akart mérközni vele, el akarta hódítani tőle Sulammith szívét.

Most kíváncsi volt rá, milyen hatással volt rá a ritka szerencse, hogy a király menyasszonyává lett.

Mikor az udvarnagy távozott, a király tapsolt, mire a sátor belső függőnyei mögül egy rabnó jelent meg.

— Vezesd színem elé Sulammithot, parancsolá Salamon király.

A rabnó távozott s rövid idő muíva megjelent Sulammith a király előtt.

A király hosszan, gyönyörködve szemlélte, de mentől tovább nézte, a leány egész magatartása annál merevebb, arca annál hidegebb lett, csak szemében égett valami félelmes baljóslatu tűz, amittől a király szíve visszadöbbsent s a félelmes érzés önkéntelen is ajkára jött:

(Folytatása következik.)

figyelési viszonyok rendkívül kedvezők lesznek. A középönvonal például csaknem pontosan áthalad a párisi csillagászati intézeten, továbbá Hamburg, Kiel és Pétervár városokon. A középönvonal mentén a hold a napnak több mint kilenczettedrészét elfedi. Magyarországon délelőtt 11 és 12 óra között következnek be a napfogyatkozások.

— **Gazdasági háziipari kiállítás.** Az aszódi gazdaköri kosárfonó tanfolyam tanulóinak f. évi március hó 31-én, virágvasárnap délután az evangélikus népiskola tantermeiben az általuk készített gazdasági házi eszközökből kiállítást rendeznek, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a vezetőség. A kiállítás után — ugyanakkor — a fölösleges anyagot elárúsítják.

— **Csak Mautner-féle magvakat vásárolnak** helyesen gondolkodó, számitó gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Ki használhatja az Ön telefonját?** Nagyon is aktuális a kereskedelmiügyi miniszter újabb rendelete, melyben meghatározza, ki használhatja a telefont? A rendelet szerint az összes távbeszélővel egyesített postahivatalok figyelemztettek, hogy az előfizető állomásokról az állomás díjtalan használatára nem jogosult egyének (idegenek) abban az esetben sem folytathatnak beszélgetéseket, ha ezen beszélgetések után a tarifaszertű díjakat esetenként megfizetni hajlandók, mert az előfizető állomás használatát másoknak a távolsági forgalomban egyáltalán nem engedheti meg. A nem előfizetőket tehát beszélgetéseket kizárólag a postahivatalokban berendezett nyilvános távbeszélő állomásokról bonyolíthatják le a szabályszerű díjak lefizetése mellett. Ugyancsak a fenti rendelet intézkedik arra nézve is, hogy az előfizető hozzátartozói is használhatják, ez csakis előfizetővel közös háztartásban élő családtagokra terjed ki. A nem közös háztartásban élő hozzátartozók tehát abból a szempontból idegeneknek tekinthetők. Az előfizetői állomásokról idegenektől nem idegenek részére kért összeköttetések tehát a távolsági (környékbe, törvényhatósági forgalomban) semmi körülmények között sem létesíthetők, illetve az esetleg már létesített összeköttetések még azon esetben is megszakítandók, ha az illető az esedékes díj megfizetésére is hajlandó.

— **Jegyzőválasztás.** Dány községben megtartott községi jegyzőválasztáson Laczkó István péczeli segédjegyzőt Dány községi jegyzőjévé egyhangulag megválasztották.

— **Nagy hernyó- és cserebogárinvázió.** Az egész országban nagy veszedelem vár a gyümölcsfákra ezen év tavaszán. Bizonyos, hogy a hernyók és cserebogarak hihetetlen mértékben fognak fellépni, ha csak a végtelékig menő gondos írtás és pusztítás el nem hártja. Előre is figyelmeztetjük a gazdaközönséget a közelgő veszedelemre. A hatóságok szigorú rendelkezéssel utasítják a népet az írtásra és a rendelet betartására ügyelve, mulasztást elkövetők ellen a legszigorúbb megtorló intézkedéseket fogják alkalmazni.

— **Ismét egy új járás.** Alig alkotta meg a vármegye az aszódi járást, már is mozgolódnak Monor vidékén, hogy új főszozolgabírói járást létesítsenek. Pestmegye egyik legnagyobb közigazgatási járása a monorkerületi főszozolgabírói járása megosztása ügyében százötven tagú küldöttség járt Pest vármegye főtisztviselőinél. A járást Meskó Rudolf tb. főszozolgabíró tervezete szerint nyolc község: Ecsér, Maglód, Mendé, Tápiószőlős, Uri, Péteri bevonással, Gyömrő székhellyel alakítanák meg. A küldöttség. Förster Aurél, gróf

Teleki Tibor, Kóczán László és Haader György vezetésével gróf Ráday Gedeon főispán, Fazekas Ágoston alispán és Agoraszó Tivadar főjegyzőnél járt azzal a kérelemmel, hogy a több mint 80.000 lakosu monori járásból új járást szakítsanak ki, mert az egyre jobban fejlődő községek közigazgatását egy központból alig lehet ellátni. A főispán és az alispán is megígérték támogatásukat és kérelem jóindulatu elintézéséhez, a mit a küldöttség örömmel vett tudomásul.

— **Tanitók fürdője alakulás előtt.** Nincs az országnak egyetlen helye, ahol ne lenne ismeretes a tanitók társadalmi fürdője, tüdő- és gyermeknyaraló-telepe szervezése érdekében, a természeti kincsekben oly gazdag bérce, vadregényes Székelyföldi anyavárosából: Székelyudvarhelyről megindított nagy szabású részvénytársasági mozgalom. Miután ezen országos akció célja egy mélyen járó szociális eszme helyes alapon való életre hívása, a közjavára való megteremtése, melynek áldásos kihatását majdan ezren ezren fogják élvezni: ezen üdvös alapítást az ország tanitósága, papi, jegyzői, tisztviselői kara, ugyancsak a községek és városok, mint testületek, szövetkezetek, társadalmi alakulatok, s a nagy társadalom kebeléből még igen sokan mások is hathatósan támogatják az alapítási tervet meg tett és gyűjtött részvényjegyzések tömeges beküldésével. Igen, mert a tanitóság ez irányu mozgalomával nemcsak a felnőttek számára fog egy, az évek minden szakában használat alatt álló gyógyfürdőt létesíteni, a székelyudvarhelyi Szejke fürdőt, üdülő és nyaraló-telepet a nagybaconi Uzonka fürdőt; de a tanuló ifjúság számára egy nagyobb szabásu gyermeknyaraló-telepet — kolónia — felállítását is célba vette a 25 koronás részvények kibocsátásával. A közegészségügy szolgálatába állítandó hasznos intézmény lesz a tanitók társadalmi fürdője, melynek mielőbbi megalkotása valóban közérdek s így a szervezőkkel együtt arra kérjük olvasóinkat; támogassák azt, az esetleg még kinn levő alapítási tervzeteknek részvényjegyzéseikkel, ellátott mielőbbi beküldésével, hogy az alakuló ülés összehívható legyen. Tájékoztatásul, az alapítási tervzetek még tíresen is visszaküldendők Gyerkes Mihály igazgatótanító címére Székelyudvarhely. A gyermek ifjúság és saját magunk testi erejének fejlesztése, egészségünk építése fontos magán, de azzal együtt a közérdek is léven, siessünk mindnyájan ezen nagy jelentőségű országos alapítás támogatására.

Közgazdaság.

Gyulay Károly gazd. akad. tanár 1912. március hó 8-án az aszódi gazdakörben tartott előadása a műtrágyáról s annak helyes alkalmazásáról.

2. közlemény.

Azért történik meg gyakran, hogy ott, ahol — foszforsavas műtrágya alkalmazása nélkül — sok istállótrágyát használnak fel a gazda, ott buja a vetés, könnyen meg is dől, sok szalma terem, de kevés lesz a szem.

Nem akarjuk korántsem azt állítani, hogy az istállótrágya fölösleges volna, akkor, ha műtrágyát vásárolunk. Az istállótrágya igen becses anyag, mert lazítja, porhanyóvá teszi a földet és főleg a szükséges nitrogént is pótolja. A hol főleg a szükséges nitrogént is pótolja. A hol tehát istállótrágya van, ott használjuk azt fel ezentul is, de trágyázunk meg a megfelelő mennyiséggel kétszer akkora területet, mint eddig és vásároljunk hozzá műtrágyát, hogy megadjuk a földnek az elegendő foszforsavat is, amelyből az istállótrágya aránylag vajmi keveset tartalmaz. A talajból hiányzó foszforsav pótlására egy jó

szekér istállótrágya helyett csak 15—20 kilogramm műtrágyát (szuperfoszfátot) kell kiszórni, hogy ugyanoly, sőt még jobb eredményt érjünk el és ily módon kétszer-háromszor akkora területről fogunk gazdag termést aratni, amellyel aztán nemcsak bőven fogja pótolni a műtrágyáért kiadott pénzt, de még szép hasznot is hajt.

Nitrogén tartalmu műtrágyát pedig csak ott alkalmazzunk, ahová istállótrágya egyáltalán nem jut és a talaj sovány. De ott is foszforsavval — vagyis szuperfoszfáttal együttessen.

Fontos az, hogy a műtrágyát egyenletesen osszuk szét. E célból szükséges, hogy a műtrágya száraz, omlós állapotban kerüljön a szántóföldre. Szeles időben ne szórjuk ki a műtrágyát, mert akkor a szél elhordja és nem oda hull, ahová hinteni akarjuk; sőt gyakran, ha a tábla keskeny, a szomszéd földjére esik.

A műtrágyát az utolsó szántás után, de mindig a vetés előtt kézzel vagy géppel kell elhinteni és azonnal alátakarítani, hogy a nap meg ne süsse és hogy eső után a növény gyökeréhez közel jusson. Mélyre nem szabad beszántani, mert akkor a növény gyökere el nem éri. Csak a chililalétromot — amelyet tavaszkor használunk avégből, hogy a visszamaradt vetéseket erős fejlődésnek indítsuk, — hagyjuk meg a föld felszínén mint fejrágyát. Ezt csak száraz, szélcsendes időben, a harmat felszikkadása után szabad elszórni.

Műtrágyázás által a buzánál és a rozsnál épen úgy, mint más veteménynél is szép eredményeket érhetünk el. Nemcsak gazdagabb lesz a termés úgy szemben, mint szalmában, de a szem sokkal egészségesebb, teltebb, súlyosabb minőségű is lesz és — ami rendkívül fontos előny, — korábban is érik.

Buza, rozs, árpa alá szórjuk el a vetőszántás előtt 1600□-öles holdanként: szuperfoszfátból 150—200 kg-ot.

A kukorica, mint nagy igényű növény szintén nagyon meghálálja a műtrágyázást. A kukoricát úgy kell műtrágyázni: hogy 1600□-öles holdanként összel tarlószántás után elhintve, avagy tavasszal káliszuperfoszfátból 150—200 kg-ot adunk.

A takarmányrépa és cukorrépa műtrágyázása. A cukorrépa, de a takarmányrépa is majdnem mindenütt műtrágyába vetik, mert a műtrágya ezeknél a növényeknél rendkívüli módon fokozza a termést és olyan erőteljes, egyenletes fejlődésnek indítja a növényeket, hogy abban a rovarok alig képesek valamely kárt tenni. Répa alá 150—200 kg. szuperfoszfátot kell adni tavasszal a vetőszántás előtt, az első és második kapálás között pedig 40—50 kg. chililalétromot katasztális holdanként. Ezzel a műtrágyázással 40—80, sőt takarmányrépánál 100 mázsánál is nagyobb termést érhetünk el.

A krumpli műtrágyázása. A krumpli igen sok növényt tápláló anyagot fogyaszt, ha tehát nagy terméseket akarunk elérni, úgy sok trágyával is kell a földet ellátni. Az istállótrágyába vetett krumpli azonban könnyen rothad, azért újabb időben nem igen vetik istállótrágyába s ha vetik, akkor is csak kevés istállótrágyát alkalmaznak, de nagyobb mennyiségű szuperfoszfátot, amely rendkívül fokozza a krumpli termését s óvja a rothadástól és egyéb krumpli betegségektől. Ha azonban istállótrágyát régen nem kapott az illető talaj, akkor szuperfoszfát helyett ammonium szuperfoszfátot kell adni kat. holdanként 200 kg.-ot. Tavasszal, vetőszántás előtt kell a szuperfoszfátot vagy az ammonium szuperfoszfátot kiszórni.

Amerikában úgy védik a krumplit a rothadástól, hogy fészekbe alkalmazzák a műtrágyát; minden fészekbe egy marék földdel kevert műtrágyát szórnak és csak ezután fedik be a fészket.

(Folyt. köv.)

Menetrend: Budapest—Aszód—Hatvan és vissza.

Budapest k. p. u. indul	reggel 5 ³⁰	reggel 6 ²⁵	reggel 6 ⁵⁵	reggel 8 ¹⁰	reggel 8 ³⁵	d. u. 12 ³⁰	d. u. 2 ³⁰	d. u. 3 ⁰⁰	d. u. 5 ¹⁰	d. u. 5 ⁵⁵	este 6 ⁴⁰	este 7 ³⁵	este 8 ⁰⁰	éjfel 10 ²⁵	éjfel 11 ¹⁰	éjfel 11 ³⁵
Aszód ..... ér.	7 ⁰⁵	7 ²⁵	8 ³⁵	9 ⁴⁰	10 ¹⁶	2 ⁰⁷	4 ²⁰	3 ⁰⁴	6 ¹⁷	7 ¹¹	8 ²⁹	9 ¹²	9 ³²	11 ⁴²	1 ⁰⁰	1 ²²
Aszód ..... indul	7 ⁰⁹	7 ²⁵	8 ⁴⁰	9 ⁴¹	10 ¹⁸	2 ³³	4 ³²	3 ⁰⁴	6 ¹⁸	7 ¹²	8 ³⁰	9 ¹³	9 ³³	11 ⁴³	1 ⁰³	1 ³⁰
Hatvan ..... ér.	8 ²⁵	7 ⁴¹	9 ⁰⁷	10 ⁰⁹	10 ⁴²	2 ⁴⁹	4 ⁵⁰	4 ⁰⁸	6 ³⁵	7 ³⁸	9 ⁰²	9 ³⁹	9 ⁵⁴	12 ⁰⁵	1 ³³	1 ⁵⁸
Hatvan ..... indul	éjfel 2 ²²	éjfel 3 ⁰⁷	éjfel 4 ³¹	éjfel 5 ⁴⁷	éjfel 6 ¹⁰	d. e. 6 ⁴⁵	d. e. 7 ³⁰	d. e. 8 ⁵⁰	d. u. 11 ⁴⁰	d. u. 12 ¹⁰	d. u. 1 ¹²	d. u. 4 ³⁵	este 6 ¹²	este 6 ⁵⁷	este 8 ⁰⁸	este 9 ²³
Aszód ..... ér.	2 ⁵³	3 ³⁹	4 ⁵⁵	6 ¹⁵	6 ³²	7 ¹¹	7 ⁵²	9 ⁰⁸	11 ⁵⁷	12 ³⁰	1 ³⁰	5 ⁰⁷	6 ³⁴	7 ²⁵	8 ²⁵	9 ⁵¹
Aszód ..... indul	3 ⁰³	3 ⁴⁴	4 ⁵⁶	6 ¹⁶	6 ⁴²	7 ¹³	7 ⁵³	9 ⁰⁸	11 ⁵⁷	12 ³⁷	1 ³⁰	5 ⁰⁹	6 ³⁵	7 ²⁶	8 ²⁵	9 ⁵¹
Bpest k. p. u. ér.	5 ¹⁰	5 ³⁰	6 ³⁰	7 ⁴⁰	8 ¹⁵	8 ⁴⁵	9 ²⁵	10 ²⁰	12 ²⁰	2 ¹⁵	2 ³⁰	6 ⁵⁵	8 ⁰⁹	8 ⁵⁰	9 ²⁰	10 ³⁰

A vastag számok gyorsvonatot, a vékony számok személyvonatot jeleznek.

Hirdetések

a kiadóhivatalban
vétetnek fel. : :

Dolcsó háztelkek

megszerezhetők Aszód
község közepén, a
község háza mellett
megnyitandó új utca
mentén, közel a piac-
hoz. Kedvező feltételek
megtudhatók a tulaj-
donos

Weiner Lipótnál

Aszód, 9—26 Fő-utca.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel tudomására hozom a nagyérdemű
közönségnek, hogy **Aszódon a dr. Hercz-
féle házban**

fűszer-, vas- és gazda- sági gép-kereskedést

nyitottam. Minthogy a legjobb árut a legelső
forrásból szerzem be, remélni bátorodom,
hogy vevőimnek bizalmát szolid kiszolgálással
és szigorúan szabott, jutányos árral sikerül
megnyernem. Segítségemre lesz még üzlet-
vezetőm **Radó Henrik** ur, ki e szakmát
Aszódon már 15 év óta gyakorolja, tehát
Aszód és vidéke közönségének szokásait és
szükségletét teljesen ismeri. Kérem a nagy-
érdemű közönség szives pártfogását és vagyok
tisztelttel 2—13

Weisz László, Aszód.

Nemesített

gyümölcsfa-csemeték

(alma, körte, cseresznye, meggy, szilva-
félék, barack) eladók az **aszódi
községi faiskolában**. Bővebb föl-
világosítást nyújt

Perényi Rezső

igazgatótanító, faiskolakezelő,

Aszód és vidékének találkozó helye

Kaszás Lajos éttermeiben

Budapest, Rákóczi-ut.
A Nemzeti színház—Vigopera- és a
Rókus-kórház közelében. — Kifűnő
konyha, Kőbányai és Pilseni sörök.
Közkedvelt saját termései csopaki
borok. Elsőrendű kiszolgálás.

Bárhol hirdetett könyv
vagy zenemű ugyanolyan árban

□ □ beszerezhető az □ □

Aszódi Petőfi-nyomda

könyv- és papirkereskedésében is.

KIADÓ LAKÁSOK

cimei megtudhatók
a kiadóhivatalban.

Pártoljuk a honi ipart!

Tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű
közönségnek, miszerint a már hat év óta fennálló
és állami gépekkel felszerelt

asztalos ipartelepemet

ujabb fémgyártó gépekkel kiegészíttem; a
szabadkézi munkáknak pontos kivitele érdekében
pedig szakképzett munkavezetőt alkalmazok. Ezen
körülmények folytán abban a helyzetben vagyok,
hogy az épület- vagy butorasztalos-szakmába vágó
nagybecsű megrendeléseit a lehető legpontosabban
és jutányos árban, a leggyorsabban elkészíthetem.
Mindenemű javítási munkálatokat is elvállalok és
azokat szakszerűen elvégzem.

Nagybecsű pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

5—12 **NÉMÉDY BELA**
épület- és butorasztalos ASZÓDON.

Pártoljuk a honi ipart!

DÉNES JENŐ — ASZÓD

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő.

A Mc. Cormick amerikai mezőgazdasági gépgyárak képviselője.

==== Ajánlja dús raktárát a szakmába vágó összes cikkekben, =====

Szolid bevásárlási forrás!

10—52

10—52

A legháládatosabb és a legtovább tartó

Sphinx korálpiros gránitedény

kapható a legszolidabb áron

DIAMANT MÁRTON vaskereskedőnél

ASZÓDON.

Telefon 9. szám.

Telefon 9. szám.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírottak tisztelettel értesítjük a villamos világítást berendezni óhajtó közönséget, hogy

villamos berendezések

elkészítésére társultunk, úgy falba fektetett Bergmann rendszerű, valamint falon kívüli
zsinórszerelést, továbbá erőviteli szereléseket a legjutányosabban elvállalunk. Raktáron
tartunk izzó lámpákat, biztosítékokat és minden szakbavágó cikket.

Mély tisztelettel

Juhász Lajos

jav. int. főgépész.

3—26

Polacsek Dezső

bádogos és szerelő.